

ОГЛЯД ГОЛОВНИХ НОВИН ЗАКОНОДАВСТВА ДЛЯ БІЗНЕСУ

Юристи Dmitrieva & Partners підготували перелік головних новин законодавства для бізнесу

Опублікований чорний список країн, які не бажають співпрацювати з ЄС з податкових питань

Помічник адвоката
Poeta@dmp.com.ua

У новий «чорний список» ЄС увійшли наступні країни:

1. Американське Самоа
2. Бахрейн
3. Барбадос
4. Гренада
5. Гуам
6. Корея (Республіка)
7. САР Макао
8. Маршаллові Острови
9. Монголія
10. Намібія
11. Палау
12. Панама
13. Сент-Люсія
14. Самоа
15. Тринідад і Тобаго

16. Туніс

17. Об'єднані Арабські Емірати

Ще один список був складений ЄС щодо країн, які взяли на себе зобов'язання по впровадженню принципів сприятливого податкового управління в певні строки, тобто до 2018 року для більшості країн і до 2019 року для країн, що розвиваються.

Країни були згруповані за різними наборами критеріїв:

1. Прозорість:

Кюрасао, САР Гонконг, Нова Каледонія, Оман, Катар, Тайвань, Туреччина, Боснія і Герцеговина, Кабо-Верде, Фіджі, Йорданія, Чорногорія, Сербія, Свазіленд, В'єтнам, Вірменія, Ботсвана, колишня Югославська Республіка Македонія, Ямайка, Марокко, Перу, Таїланд.

2. Справедливе оподаткування:

Андорра, Вірменія, Аруба, Беліз, Ботсвана, Кабо-Верде, Острови Кука, Кюрасао, Фіджі, САР Гонконг, Йорданія, Ліхтенштейн, Мальдіви, Маврикій, Марокко, Сент-Вінцент і Гренадіни, Сан-Марино, Сейшельські острови, Швейцарія, Тайвань, Таїланд, Туреччина, Уругвай, В'єтнам, Малайзія, острів Лабуан, Бермудські острови, Кайманові острови, Гернсі, острови Мен, Джерсі та Вануату.

Хоча Маврикій фігурує в наведеному вище списку, він тим не менш зобов'язався внести поправки або скасувати будь-які податкові режими, які були визначені ЄС як згубні, до 2018 року.

3. **Заходи боротьби з розмиванням оподаткованої бази і виведенням прибутку з-під оподаткування (BEPS):**

Аруба, Острови Кука, Фарерські острови, Гренландія, Нова Каледонія, Сент-Вінсент і Гренадіни, Тайвань, Вануату, Албанія, Вірменія, Боснія і Герцеговина, Кабо-Верде, Фіджі, колишня Югославська Республіка Македонія, Йорданія, Мальдівські Острови, Сербія і Свазіленд, Науру, Ніуе.

Після скандалу з «Райськими паперами» (Paradise Papers), які завдали сильного удару по прозорості міжнародних фінансових центрів, які добре себе зарекомендували, включаючи Маврикій, важливо відзначити, що ця острівна країна не включена в чорний список ЄС і прагне викоринити будь-які податкові практики, які були відзначені ЄС як невідповідні, до 2018 року.

Мавританська економіка спирається на надійну нормативну базу і завжди дотримувалася міжнародних стандартів прозорості та обміну інформацією. Фактично, на початку цього року Маврикій був оцінений Глобальним форумом з прозорості та обміну інформацією для цілей оподаткування як «відповідний вимогам». Безсумнівно, авторитет Маврикію як юрисдикції реальної присутності не можна ставити під сумнів.

Оподаткування осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність та одночасно є фізичною особою – підприємцем

Адвокат
ignatova@dmp.com.ua

ДФС листом від 11.12.2017 р. № 2927/Ф/99-99-13-02-03-14/ІПК виловила свою позицію щодо порядку ведення обліку доходів та витрат, подання звітності та оподаткування доходів, а також сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування фізичною особою, яка здійснює незалежну професійну діяльність та одночасно є фізичною особою - підприємцем.

Як зазначається у листі особа, яка провадить незалежну професійну діяльність та одночасно здійснює підприємницьку діяльність зобов'язана перебувати на обліку як платник податків та окремо як платник єдиного внеску, така особа веде різний податковий облік та подає до контролюючих органів різні види податкових декларацій та звітів.

Фізична особа, яка провадить незалежну професійну діяльність, одночасно здійснює підприємницьку діяльність на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності (за видом діяльності відмінної від незалежної професійної діяльності) веде дві книги обліку доходів та

витрат, а саме:

- Книгу обліку доходів та витрат, затверджену наказом Міністерства доходів і зборів України від 16.09.2013 р. N 481, для відображення доходів, отриманих від незалежної професійної діяльності

- Книгу для обліку доходів від підприємницької діяльності на спрощеній системі оподаткування (залежно від обраної групи платника єдиного податку), затверджену наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 р. N 579.

За результатами звітного року такий платник податку подає дві податкові декларації:

- податкову декларацію про майновий стан і доходи - для відображення доходів, отриманих від незалежної професійної діяльності, до 1 травня року, що настає за звітним, та самостійно сплачує суму податкового зобов'язання, зазначену в поданій податковій декларації до 1 серпня року, що настає за звітним, за формою, затвердженою наказом ДФС від 02.10.2015 р. N 859;

- податкову декларацію платника єдиного податку - фізичної особи - підприємця - для відображення доходів, отриманих від здійснення підприємницької діяльності на спрощеній системі оподаткування, за формою, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 р. N 578, яка подається у строки відповідно до ст. 296 Податкового Кодексу.

Особи, які провадять незалежну професійну діяльність, отримують дохід від цієї діяльності та одночасно є фізичними особами - підприємцями, формують та подають до органів доходів і зборів окремі Звіти відповідно до виду діяльності та обраної системи оподаткування.

Фізичні особи - підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування формують та подають звіт самі за себе один раз на рік до 10 лютого року, наступного за звітним періодом, за формою згідно таблиці 2 додатка 5 до Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування затвердженого наказом Міністерства фінансів від 14.04.2015 N 435. Особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, формують та подають звіт самі за себе один раз на рік до 01 травня року, наступного за звітним періодом, за формою згідно таблиці 3 додатка 5 до того ж Порядку N 435.

Чергова валютна лібералізація

Постановою Правління НБУ № 128 від 12 грудня 2017 року були внесені зміни до постанови, яка визначає основні валютні обмеження в Україні – постанови Правління НБУ від 13 грудня 2016 року № 410.

Зазначена постанова скасовує ліміт (до 50 000 USD) на переказ іноземної валюти на підставі індивідуальних ліцензій НБУ. Окрім того, розширено перелік випадків, коли дозволено достроково погашати кредити/ позики в іноземній валюті, отримані резидентами від нерезидентів. До таких випадків, відтепер належать кредити/позики, у яких іноземна держава через уповноважених нею осіб бере участь (шляхом кредитування, страхування, гарантування) у реалізації такого кредиту/позики (повністю або частково).

Змінено порядок видачі індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України

Постановою Правління НБУ № 130 від 14 грудня 2017 року внесені змін до Положення про порядок видачі індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України для оплати банківських металів та проведення окремих валютних операцій (Постанова НБУ від 17.06.2004 №266).

Відповідно до змін уточнено перелік документів, які мають подаватися для отримання індивідуальної ліцензії НБУ та посилено вимоги щодо цих документів. Додано вимогу про надання довідки заявника (для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців) про відкриті поточні рахунки в уповноважених банках. Довідка повинна містити інформацію про найменування уповноваженого банку, валюту рахунку, дату відкриття рахунку, залишки коштів на рахунку, загальний обсяг зарахування та списання коштів за рахунком не менше ніж за останні шість місяців. Зазначена довідка подається по всім рахункам заявника.

Також уточнено перелік операцій з переказування іноземної валюти суб'єктами господарювання-резидентами за межі України, які не потребують отримання індивідуальної ліцензії НБУ. Для задоволення резидентом-позичальником зворотної вимоги нерезидента-гаранта (поручителя), який перерахував іноземну валюту уповноваженому банку-кредитору, в межах суми, яку цей гарант (поручитель) сплатив відповідно до договору гарантії (поруки) за зобов'язаннями такого резидента-позичальника, передбаченими відповідним кредитним договором з уповноваженим банком-кредитором, індивідуальна ліцензія відтепер не вимагається.

Значно розширено перелік підстав для відмови у видачі ліцензії та анулювання вже виданих індивідуальних ліцензій.

Спрощено порядок ввезення та вивезення іноземної валюти у готівковій формі та удосконалює порядок її

Відповідно до постанови Правління НБУ № 127 від 12 грудня 2017 року "Про внесення зміни до Інструкції про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України" резиденти зможуть ввозити 10 000 євро без підтвердних документів, тобто лише за

умови її письмового декларування митному органу в повному обсязі. Вивезення за межі України такої суми здійснюється за наявності документів, що підтверджують зняття готівки з рахунків у банках та квитанції про здійснення валютно-обмінної операції з цією готівкою (у разі здійснення такої операції) на суму, що перевищує в еквіваленті 10 000 євро.

Ставки податку на прибуток підприємств при виплаті дивідендів нерезиденту з урахуванням дії міжнародного договору між Україною і Кіпром

Адвокат
Tropec@dmp.com.ua

Підставою для звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України є подання нерезидентом особі (податковому агенту), яка виплачує йому доходи, довідки (або її нотаріально засвідченої копії), яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України, а також інших документів, якщо це передбачено міжнародним договором України.

Між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр діє Конвенція про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи, яка підписана 08 листопада 2012 року, ратифікована Верховною Радою України 04 липня 2013 року та набрала чинності 07 серпня 2013 року.

При виплаті дивідендів резиденту Республіки Кіпр, який володіє принаймні 20 відсотків капіталу товариства, та надав довідку, що він є податковим резидентом Республіки Кіпр, податок, що стягується в Україні не повинен перевищувати 5 відсотків загальної суми дивідендів за умови, що такий резидент є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу (абзац "а" п. 2 ст. 10 Конвенції), лист ДФС України від 11.12.2017 р. № 2916/6/99-99-15-02-02-15/ІПК.

Коригування фінансового результату відповідно, у разі якщо операції з нерезидентом не є контрольованими

Якщо витрати на придбання товарів (робіт, послуг) у нерезидента підтверджується за цінами, визначеними за принципом "витагнутої руки" відповідно до процедури, встановленої ст. 39 Податкового кодексу України, у т. ч. у разі, якщо така операція підпадає під визначення контрольованої, то платник має право не коригувати фінансовий результат до оподаткування лише за підсумками звітної року. Такий платник коригує фінансовий результат до оподаткування у податковій звітності за підсумками звітних періодів такого звітної року (І кв., півріччя, 9 місяців) на суму 30 відсотків вартості таких товарів, лист ДФС України від 11.12.2017 р. № 2924/6/99-99-15-02-02-15/ІПК.

Оподаткування дивідендів

Для пасивних доходів встановлено ставку податку у розмірі 18 відсотків.

Доходи у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, нарахованих резидентами - платниками податку на прибуток підприємств (крім доходів у вигляді дивідендів по акціях, інвестиційних сертифікатах, які виплачуються інститутами спільного інвестування), оподатковуються за ставкою податку 5 відсотків.

З 01.01.2017 р. доходи у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, корпоративних правах, нарахованих нерезидентами, інститутами спільного інвестування та суб'єктами господарювання, які не є платниками податку на прибуток оподатковуються у розмірі 9 відсотків.

Також вказаний дохід є об'єктом оподаткування військовим збором.

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного пп. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ (пп. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ).

З 1 січня 2017 року дохід у вигляді дивідендів, нарахованих суб'єктом господарювання - платником єдиного податку оподатковується податком на доходи фізичних осіб за ставкою 9 відсотків. Крім того зазначений дохід є об'єктом оподаткування військовим збором.

Дивіденди, нараховані платникові податку за акціями або іншими корпоративними правами, що мають статус привілейованих або інший статус, що передбачає виплату фіксованого розміру дивідендів чи суми, яка перевищує суму виплат, розраховану на будь-яку іншу акцію (корпоративне право), емітовану таким платником податку оподатковуються за ставкою 18 відсотків, лист ДФС від 11.12.2017 р. № 2936/6/99-99-13-02-03-15/ІПК.

Визначення платежів за право використання програмного забезпечення за субліцензійним договором роялті

Для застосування пониженої ставки податку на прибуток згідно з правилами міжнародного договору України та визначення об'єкта оподаткування з податку на прибуток Податковий кодекс України містить певні вимоги щодо бенефіціарності отримувача виплати

Для визнання особи фактичним одержувачем доходу (бенефіціарним власником) необхідна наявність правових підстав для безпосереднього одержання доходу, ця особа повинна бути безпосереднім вигодонабувачем, тобто особою, яка фактично одержує вигоду від отриманого доходу і визначає його подальшу економічну долю.

Документом для визнання особи фактичним власником доходу може бути будь-який документ, який підтверджує фактичне право особи на такий дохід.

Підставою для безпосереднього застосування положень міжнародного договору при виплаті доходу, крім підтвердження бенефіціарності отримувача, є наявність на момент виплати довідки, яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладений міжнародний договір. За відсутності на момент виплати такої довідки доходи нерезидента оподатковуються відповідно до законодавства України без врахування положень міжнародного договору.

Щодо порядку оподаткування ПДВ операцій з надання права на використання програмної продукції на умовах ліцензійного/субліцензійного договору:

- якщо згідно з ліцензійним/субліцензійним договором умови використання програмної продукції (комп'ютерної програми та/або її компонентів) не обмежені функціональним призначенням такої продукції та її відтворення не обмежене кількістю копій, необхідних для такого використання, то отримання платежу як винагороди за надання вказаного права на використання для цілей оподаткування ПДВ визначається як роялті та відповідно така операція не є об'єктом оподаткування ПДВ;

- якщо згідно з ліцензійним/субліцензійним договором умови використання програмної продукції (комп'ютерної програми та/або її компонентів) обмежені функціональним призначенням такої програми та її відтворення обмежене кількістю копій, необхідних для такого використання (використання "кінцевим споживачем"), то отримання платежу як винагороди за надання права на використання такої програмної продукції (комп'ютерної програми та/або її компонентів) не буде вважатися роялті, а такий платіж є оплатою вартості поставленої програмної продукції (комп'ютерної програми та/або її компонентів), у тому числі її копій, операція з постачання якої звільняється від оподаткування ПДВ, лист ДФС України від 06.12.2017 р. № 2858/6/99-99-15-02-02-15/ІПК)

Утримання податку з доходів нерезидента у вигляді орендної плати, якщо такий дохід виплачується нерезиденту - юридичній особі у національній валюті на інвестиційний рахунок та використовується на території України

Згідно з п.п. 141.4.2 п. 141.4 ст. 141 Податкового кодексу України резидент або постійне представництво нерезидента, що здійснюють на користь нерезидента або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва нерезидента на території України) будь-яку виплату з доходу з джерелом його походження з України, отриманого таким нерезидентом від провадження господарської діяльності (у тому числі на рахунки нерезидента, що ведуться в

національній валюті), утримують податок з таких доходів, зазначених у п.п. 141.4.1 цього пункту, за ставкою в розмірі 15 відсотків (крім доходів, зазначених у підпунктах 141.4.3 - 141.4.6 та 141.4.11 цього пункту) їх суми та за їх рахунок, який сплачується до бюджету під час такої виплати, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати, що набрали чинності.

Резидент під час виплати нерезиденту-орендодавцю орендної плати (у тому числі на інвестиційний рахунок у гривнях) утримує податок з таких доходів нерезидента відповідно до правил, визначених п. 141.4 ст. 141 Кодексу, не залежно від того, яким чином такий дохід використовується після оподаткування, лист ГУ ДФС України Від 01.12.17 р. № 2799/ІПК/26-15-12-03-11.

У разі будь-яких питань, будь ласка, звертайтеся до нас:

02098, м. Київ

Вул. Дніпровська набережна, 3

Тел.: +38 (044) 553 76 60

Моб.: +38 (067) 501 01 41

office@dmp.com.ua

www.dmp.com.ua